

Tájékoztató a Gazdasági Versenyhivatal előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatásaihoz

2019.

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 65/A. § (1) bekezdése alapján jogosult előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatást tartani a vállalkozások helyiségeiben, illetve meghatározott feltételek fennállása esetén más helyiségekben – ideértve a magánhelyiségeket – is. Az előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatás (a továbbiakban: helyszíni kutatás vagy kutatás) során a GVH vizsgálói a bírói engedélyben meghatározott üzleti és magánhasználatú helyiségekbe önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphetnek, e célból lezárt területet, épületet vagy helyiséget felnyithatnak és átkutathatják azokat, valamint az ott fellelhető adathordozókat (számítógép, mobiltelefon, stb.) és járművet is átvizsgálhatják. A GVH vizsgálói lemásolhatják, vagy zár alá vehetik a feltételezett jogsértéssel összefüggő információkat tartalmazó iratokat, illetve másolatot készíthetnek a feltételezett jogsértésben résztvevő személyek informatikai eszközeiről.

A kutatás célja, hogy a helyszíni kutatással érintett vállalkozás helyiségeiben a vizsgálók az eljárás tárgyát képező feltételezett jogsértéssel kapcsolatos bizonyítási eszközöket kutassanak fel. Az előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatás bírói engedély birtokában végezhető.

A tájékoztató eligazítást kíván nyújtani a vállalkozások számára a helyszíni kutatások menetéről, a vonatkozó jogszabályi háttérrel, illetve a helyszíni kutatás során a vállalkozásokat, valamint a GVH vizsgálóit megillető jogokról és kötelezettségekről. A tájékoztató a Tpv. vonatkozó rendelkezései alapján foglalja össze a helyszíni kutatásra irányadó szabályokat, illetve mutatja be a kialakult gyakorlatot. Jelen tájékoztató jogi kötőerővel nem rendelkező dokumentum, célja, hogy gyakorlati információkkal lássa el a helyszíni kutatással érintett vállalkozásokat.

Tartalom:

1. A helyszíni kutatás jogszabályi keretei	3
2. A helyszíni kutatás lefolytatása	4
3. A helyszíni kutatással érintettek jogai és kötelezettségei	9
4. A helyszíni kutatásról készült jegyzőkönyv	10
5. Mi történik a helyszíni kutatás után?	11

1. A helyszíni kutatás jogszabályi keretei

A GVH helyszíni kutatására alapvetően a Tpv. tartalmazza az irányadó eljárási szabályokat,¹ de bizonyos eljárási cselekmények esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) egyes rendelkezései is alkalmazandók.²

Mely jogsértések esetében jogosult a GVH helyszíni kutatás lefolytatására?

Helyszíni kutatás foganatosítására a Tpv. vonatkozó rendelkezései alapján gazdasági versenyt korlátozó megállapodás (Tpv. 11. § és az EUMSZ³ 101. cikk), gazdasági erőfölénnyel való visszaélés (Tpv. 21. § és az EUMSZ 102. cikk), jelentős piaci erővel való visszaélés tilalmának⁴ feltételezett megsértése esetén, valamint a Tpv.-ben meghatározott, egyes esetekben az összefonódások vizsgálata során is sor kerülhet.⁵

1.1. A helyszíni kutatás engedélyezése

Ki és milyen feltételek esetén engedélyezi a helyszíni kutatást?

A GVH helyszíni kutatásait bírói engedély birtokában végzi. A helyszíni kutatás engedélyezése iránti kérelemről a Fővárosi Törvényszék dönt.⁶ A bírói engedély iránti kérelmében a GVH-nak valószínűsítienie kell, hogy más vizsgálati cselekmény nem vezetne eredményre és ésszerű megalapozottsággal feltehető, hogy az indítvány szerinti helyen a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel kapcsolatos bizonyítási eszköz fellelhető, és feltételezhető, hogy azt önként nem bocsátanák a GVH rendelkezésére vagy azt felhasználhatatlanná tennék.⁷

Mely személyekre és milyen helyszínekre terjedhet ki a bírói engedély?

A bírói engedély kiterjedhet az **ügyfél** (eljárás alá vont vállalkozás) **üzlethelyiségeinek**, vagy az ügyféllel kapcsolatban álló **magánszemély**⁸ **magánhasználatú helyiségeinek** átvizsgálására.

A helyszíni kutatás **nem kizárólag ügyfélnél végezhető**, a bíróság adott esetben engedélyt adhat nem ügyfélnek minősülő vállalkozások üzleti, illetve magánhasználatú helyiségeinek átkutatására is, amennyiben ott a feltételezett jogsértéssel kapcsolatos bizonyítékok feltehetően megtalálhatóak. A GVH a helyszíni kutatást jellemzően az érintett vállalkozás székhelyén vagy telephelyén folytatja le, azonban a vizsgálok bármely, a vállalkozás üzleti

¹ Tpv. 65/A. §

² Az Ákr. 2018. január 1-i hatályba lépése előtt megindított versenyfelügyeleti eljárásokban tartott helyszíni kutatások esetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

³ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés [HL L 326, 2012.10.26., 1-390. o.]

⁴ Lásd a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7. §-ának rendelkezéseit

⁵ Összefonódások esetében helyszíni kutatásra akkor kerülhet sor, ha az érintett vállalkozások megsértik a Tpv. 29. §-ban foglalt, az összefonódásra előírt végrehajtási tilalmat, vagy az összefonódás-bejelentésben lényeges tényt valószínűsíthetően félrevezetően közölnek a hatósággal.

⁶ Tpv. 65/A. § (3) bek.

⁷ Tpv. 65/A. § (4) bek.

⁸ Ide tartozhat az ügyfél vezető tisztségviselője, alkalmazottja, megbízottja vagy az ügyfél felett ténylegesen irányítást gyakorló személy, beleértve azokat a személyeket is, akik a helyszíni kutatáskor már nem töltik be a tisztséget, de a vizsgált időszakban e minőségben álltak.

tevékenységéhez ténylegesen használt helyiséget átkutathatnak, annak nem feltétele, hogy az adott helyiség a cégjegyzékben is szerepeljen. A GVH vizsgálói a feltételezett jogsértésben részt vevő személy használatában lévő gépjárművet is átvizsgálhatják.

Van-e jogorvoslati lehetőség a helyszíni kutatást engedélyező bírói végzés ellen?

A helyszíni kutatást engedélyező bírói végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye⁹. A helyszíni kutatást engedélyező végzés jogszerűségének vitatására az ügyben hozott érdemi határozat elleni jogorvoslat keretében van lehetőség.

2. A helyszíni kutatás lefolytatása

2.1. A helyszíni kutatás résztvevői, a helyszíni kutatás időtartama

A helyszíni kutatást a GVH vizsgálói folytatják le kutatási csoportokban.

A kutatási csoportot minden esetben a kutatást vezető vizsgáló irányítja, akihez a helyszíni kutatással érintett ügyvezető, alkalmazottak vagy a meghatalmazott jogi képviselő a kutatás során felmerülő kérdéseivel fordulhat.

A helyszíni kutatás során milyen esetekben kerül sor a rendőrség részvételére?

A vizsgálóknak a helyszíni kutatás során lehetőségük van a rendőrség közreműködését kérni. A rendőrség értesítésére általában akkor kerül sor, ha a helyszíni kutatás fizikai kényszerintézkedés nélkül nem kezdhető meg.

Igénybe vehető-e jogi képviselet a helyszíni kutatás során?

A helyszíni kutatás során **a kutatással érintett vállalkozásnak természetesen lehetősége van jogi képviselő igénybevételére**. A helyszínre érkező **jogi képviselő képviseleti jogosultságát szabályszerű meghatalmazással köteles igazolni** a vizsgálók előtt. **A jogi képviselő jelenléte azonban a helyszíni kutatás lefolytatásának nem feltétele**, így a vizsgálók nem kötelesek megvárni a helyszínre érkezését, a kutatás a meghatalmazott jogi képviselő távollétében is megkezdhető.

Mikor és mennyi ideig tart egy helyszíni kutatás?

A GVH főszabály szerint munkanapokon és munkaidőben kezdi meg a helyszíni kutatást, de ettől az ügy egyedi körülményeire tekintettel eltérhet. A helyszíni kutatás, egyebek mellett, a kutatással érintett vállalkozás együttműködése függvényében jellemzően néhány óra és egy nap közötti időt vesz igénybe, de kivételes esetben több napig is eltarthat. A GVH törekszik a kutatással érintett vállalkozás mindennapi munkarendjének csak a legszükségesebb mértékben való korlátozására. A GVH megjegyzi, hogy a vizsgálókkal való együttműködő magatartás a helyszíni kutatás idejét jelentősen csökkentheti.

⁹ A vizsgálatot elrendelő végzés ellen sincs helye önálló jogorvoslatnak.

2.2. A kutatás megkezdése

A kutatás kezdete

A helyszíni kutatásban részt vevő vizsgálók a vállalkozás képviselője előtt szolgálati igazolványuk felmutatásával igazolják magukat. A versenyfelügyeleti eljárást a GVH legkésőbb a helyszíni kutatással egyidejűleg megindítja. A helyszíni kutatás a vizsgálatot elrendelő végzés személyes kézbesítésével és a helyszíni kutatást engedélyező bírói végzés másolati példányának átadásával veszi kezdetét.¹⁰ A vizsgálatot elrendelő végzés kézbesítése és a helyszíni kutatást engedélyező bírói végzés közlése történhet személyesen **írásban**, a **végzés, illetve annak másolati példányának átadásával**, azonban kivételes esetben – jellemzően akadályoztatás esetén – ezek tartalma szóban is közölhető.

Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy **a vizsgálatot elrendelő végzést és a helyszíni kutatást engedélyező bírói végzés másolati példányát a vállalkozás bármely munkavállalója** átveheti (akár a portaszolgálat dolgozója is, amennyiben a vállalkozás alkalmazásában áll), hiszen a helyszíni kutatás során a vállalkozást nem csak a cégjegyzék szerint cégjegyzésre jogosult személy képviselheti.

A helyszíni kutatás során egyes jognyilatkozatokat azonban kizárólag a vállalkozás törvényes képviselője/képviselői tehet(nek) meg (pl. ügyvédnek adott meghatalmazás).

A vizsgálók a végzések közlésekor megfelelő időt biztosítanak azok elolvasására, megismerésére, így különös tekintettel a megindított versenyfelügyeleti eljárás pontos tárgyára, valamint a helyszíni kutatással érintett munkavállalók jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatásra.

Jogszerűen megtagadható-e a végzés(ek) átvétele?

Abban az esetben, ha az eljárás alá vont/kutatással érintett vállalkozás, illetve magánszemély a fent ismertetett végzés(ek) átvételét megtagadja, akkor ez a tény, valamint a releváns körülmények a helyszíni kutatásról készített jegyzőkönyvben részletesen rögzítésre kerülnek. Itt szükséges felhívni a figyelmet ugyanakkor arra, hogy **a kutatás megkezdhető a végzések átvételének megtagadása esetén is**, ez a helyszíni kutatásnak nem akadálya.

A vizsgálók tájékoztatása

A fenti végzések átadását követően a kutatást vezető vizsgáló tájékoztatást kér a feltételezett jogsértés kapcsán valószínűleg releváns információval bíró személyek beazonosítása, valamint az átvizsgálendő helyiségek, számítógépek, mobiltelefonok, illetve papír alapú dokumentumok felmérése, hollétük feltérképezése érdekében. A vállalkozás jelen lévő munkavállalója ilyenkor **köteles megbízható és pontos tájékoztatást adni a vizsgálóknak**.

¹⁰Általában a kutatással érintett helyszínek az eljárás alá vont vállalkozásokhoz kapcsolódnak. Adódhatnak speciális esetek is, így amikor a GVH valamely kutatással érintett vállalkozással szemben nem indít versenyfelügyeleti eljárást, vagyis az nem eljárás alá vont, vagy magánhasználatú helyiségről van szó, azonban a bírói engedély azokra is vonatkozik. Ezen vállalkozásokkal/magánszemélyekkel a vizsgálók csak a bírói végzést közlik és adják át másolatban, a vizsgálatot elrendelő végzést nem.

2.3. Mit keresnek a vizsgálók a helyszínen

A bizonyítási eszközök

A GVH vizsgálói jogosultak átkutatni és megvizsgálni bármely, a helyszínen fellelhető, a feltételezett jogsértéssel összefüggő papír alapú és elektronikus iratot.

A GVH vizsgálói a vizsgálatot elrendelő végzés átadását követően átnézik a helyszínen fellelhető, a feltételezett jogsértéssel összefüggő papír alapú dokumentumokat, így például a vizsgált magatartással kapcsolatos dokumentációt, a vállalkozás munkavállalói által készített jegyzeteket, feljegyzéseket. A vizsgálók a feltételezett jogsértéssel összefüggő **papír alapú dokumentumokról másolatot készítenek**, illetve amennyiben indokolt, azok **eredeti példányát zár alá veszik**. A GVH jogosult a vizsgálatot elrendelő végzésben megjelölt magatartáshoz nem kapcsolódó, a bírói engedélyben nem foglalt, de versenyjogi jogsértésre¹¹ utaló bizonyítási eszközről is másolatot készíteni, illetve azt lefoglalni vagy zár alá venni. Az ilyen bizonyítási eszköz tekintetében a bírói engedélyt utólag kell beszerezni.¹²

A GVH által átvizsgálendő elektronikus adathordozók körében említhető az adott területért felelős munkavállalók vagy a vállalkozás ügyvezetőjének **asztali számítógépe, laptopja** vagy **mobiltelefonja**, de adott esetben átvizsgálásra kerülhet a **vállalkozás központi szervere**, a helyszínen fellelhető **CD-k, pendrive-ok**, vagy az adott területért felelős jelenlegi/volt munkavállaló **elektronikus dokumentumainak archiválására szolgáló adathordozók** is. A vizsgálók jogosultak a kutatással érintett vállalkozás vagy a magánszemély elektronikus adathordozóin fellelhető adatokról, iratokról a helyszínen ún. kutatási másolatot készíteni.¹³

A vizsgálók a lemásolt elektronikus adatokról, iratokról, mailboxokról **másolati példányt hagynak az érintett számítógépén**. Így a vállalkozás számára beazonosítható, hogy a GVH vizsgálói mit hoztak el a helyszínről digitális formában, és megkönnyíti a vállalkozásnak az elhozott iratokra vonatkozó nyilatkozattételét is.

Fentiek mellett a vizsgálók jogosultak átkutatni **a feltételezett jogsértésben részt vevő személy használatában lévő gépjárművet is**.

Mi történik, ha a GVH által átvizsgálni kívánt adathordozó nincs a helyszínen?

Abban az esetben, ha az átvizsgálni kívánt adathordozó (számítógép, mobiltelefon, táblagép vagy bármilyen papír alapú dokumentum) a helyszínen nem áll rendelkezésre, azt a vizsgálók úgy is zár alá vehetik, hogy végzésben **kötelezik a dolog birtokosát, hogy azt változatlan formában, meghatározott helyen és időben bocsássa a GVH rendelkezésére** (ún. távoli zár alá vétel).¹⁴ **A zár alá vételt elrendelő végzésben meghatározott időponttól kezdve az adathordozón módosítás nem eszközölhető** (pl. adatok törlése).

2.4. A kutatással érintett helyiségek

A helyszínek biztosítása

A GVH vizsgálói az alábbiak szerint gondoskodhatnak a helyszíni kutatással érintett helyszínek biztosításáról:

¹¹ Tpvt. 11. § és az EUMSZ 101. cikk, Tpvt. 21. § és az EUMSZ 102. cikk

¹² Tpvt. 65/A § (9) bek.

¹³ A kutatási másolatok típusairól lásd bővebben a Tpvt. 65. § (2) és 65/B. § (1) bekezdéseit.

¹⁴ Tpvt. 65. § (5) bek.

Amennyiben adott kutatási helyszínen több üzleti, illetve magánhelyiség átkutatása szükséges, a vizsgálók a még át nem vizsgált dolgokat a birtokos őrizetben hagyása mellett, a kutatási nap végén **zár alá veszik** [megőrzésre alkalmas tárolóban (pl. zárható szekrény) vagy külön helyiségben helyezik el, azt lezárják és lepecsételik].¹⁵ A GVH a zár alá vétel során speciális, egyedi azonosítóval ellátott biztonsági matrica alkalmazásával jár el. A biztonsági matrica sértetlenségéért a kutatással érintett vállalkozás felel. **A zár alá vett dolgot vagy helyiséget felnyitni kizárólag a GVH jogosult.**

Ha a vizsgálók a kutatással érintett vállalkozás több helyiségét is átvizsgálják, minden esetben szükséges, hogy a vizsgálattal érintett helyiségben a vállalkozás egy munkavállalója is jelen legyen az átvizsgálás ideje alatt, így a vállalkozás részéről is ellenőrizhető az eljáró vizsgálók kutatásának jogszerűsége.

2.5. Informatikai kérdések a helyszíni kutatás során

A GVH a helyszíni kutatás során **jogosult az adathordozókon** – ideértve a számítástechnikai rendszereket, mobiltelefonokat is – **tárolt információk megismerésére**. A GVH jogosult a magánhasználatú, de a vállalkozás üzleti tevékenységéhez is használt/használható adathordozókon tárolt információk megismerésére is. Ennek érdekében, figyelembe véve az adathordozók biztonsági védelmét, a **GVH kötelezheti az adathordozó birtokosát**, hogy az azon tárolt adatokat, információkat **tegye megismerhetővé és olvashatóvá** a vizsgálók számára.

A GVH vizsgálóinak a helyszíni kutatással érintett vállalkozások informatikai rendszereivel kapcsolatos jogosítványai, a vállalkozások kötelezettségei

Amennyiben a helyszíni kutatással érintett vállalkozás rendelkezik olyan, adott esetben nem a vállalkozás székhelyén lévő külső szerverrel, amelyen a vizsgálat szempontjából releváns dokumentum található, a **vállalkozás köteles a vizsgálók rendelkezésére bocsátani a jelszót**, illetve **biztosítani számukra a szerver eléréséhez szükséges jogosultságokat és elérési utakat, ezt jogszerűen nem tagadhatja meg**.

Amennyiben egy vállalkozás az adatait valamely virtuális, helyhez nem kötött tárhely szolgáltatás keretében (felhőben) tárolja, akkor a vállalkozásnak **köteles megadni az így tárolt adatok eléréséhez szükséges jelszót**, illetve egyéb, a **hozzáférést lehetővé tevő jogosultságokat** is.

A fentiekkel összefüggésben a vállalkozás alappal nem hivatkozhat arra, hogy a külső szerveren, illetve a felhőben tárolt adatainak megismerését lehetővé tevő jelszót nem ismeri, vagy az csak például a külföldi anyavállalatától szerezhető be. Ebben az esetben a kutatással érintett vállalkozás kötelessége a jelszó megszerzése, illetve az adatok elérési útjainak biztosítása, melyet a helyszínen, a vizsgáló utasításának eleget téve kell végrehajtania.

¹⁵ Lásd a Tptv. 65. § (4) bekezdése szerinti zár alá vétel szabályait.

A GVH informatikai védőintézkedései

A vizsgálók **jogosultak blokkolni a helyszíni kutatással érintett vállalkozáshoz köthető postafiókokat** (mailbox), valamint, ha az adatok és a levelezés nem a szervereken találhatóak, **a számítógépet leválaszthatják a központi rendszertől.**

A GVH vizsgálói **jogosultak a helyszíni kutatással érintett vállalkozás munkavállalóinak vagy ügyvezetőjének mobiltelefonját** a helyszíni kutatás ideje alatt **blokkolni, azt ideiglenesen letiltani.**

2.6. Szankciók a helyszíni kutatás akadályozása esetén

Amennyiben a vizsgálókat a helyszíni kutatás lefolytatásában az érintett vállalkozás bármely munkavállalója, vagy az érintett vállalkozással bármilyen jogviszonyban álló személy **akadályozza**, a GVH a kutatással érintett vállalkozással, illetve az ilyen magatartást tanúsító személlyel szemben a Tpv. által biztosított **szankciókat alkalmazhatja.**

Mely szankciók alkalmazhatóak a kutatással érintett vállalkozással, személlyel szemben a helyszíni kutatás során tanúsított magatartás miatt?

A GVH eljárási bírságot szabhat ki azzal szemben, aki az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi, vagy kötelezettségét egyébként önhibájából megszegi.¹⁶

A Tpv. fenti, a versenyfelügyeleti eljárás során generális jelleggel alkalmazandó szabálya érvényesül a helyszíni kutatások esetében is. A helyszíni kutatások során eljárási bírság kiszabására okot adó magatartás lehet például

- **a vállalkozás helyiségeibe való bejutás akadályozása,**
- **a vizsgálók szándékos félrevezetése, valótlan információk közlése, bizonyíték elrejtése,**
- **valamely bizonyíték eltüntetése, megsemmisítése,**
- **valamely bizonyíték helyszínről való elvitele,**
- **az informatikai eszközök adatainak törlése vagy módosítása,**
- **a GVH által elhelyezett zár feltörése,**
- **a helyszíni kutatás megkezdésének szándékos elhúzása.**

Az eljárási bírság legkisebb összege vállalkozás esetében kétszázezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében az eljárási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötszázezer forint.¹⁷

¹⁶ Tpv. 61. § (1) bek.

¹⁷ Tpv. 61. § (3) bek.

Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az eljárási bírság megfizetése nem mentesít az arra okot adó magatartás esetleges büntetőjogi következményei alól.¹⁸

3. A helyszíni kutatással érintettek jogai és kötelezettségei

3.1. A helyszíni kutatással érintettek jogai

- A vállalkozás jogi képviselője jelen lehet a helyszíni kutatás során, de a GVH nem köteles megvárni a kutatás megkezdésével a jogi képviselő megérkezését.
- Az ügyfél a védekezés céljából készült iratai¹⁹ (a meghatalmazott ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos és az ügyfél közötti kommunikáció) **átvizsgálását megtagadhatja**. Ha a dokumentum ilyen jellege egyértelmű, az bizonyítékként nem használható fel, illetve nem másolható le. Erről az ügyfél (eljárás alá vont) a papír alapú dokumentumok esetében a helyszínen nyilatkozhat, az elektronikus iratok vonatkozásában pedig – azok terjedelmére tekintettel – utólag tehet részletes, indoklással ellátott nyilatkozatot a GVH által kijelölt határidőn belül. A határidő elmulasztása esetén a GVH jogosult megismerni az iratokat. Ha a vizsgáló a papír alapú irat kapcsán, a helyszínen tett nyilatkozattal nem ért egyet, a kérdéses iratot zár alá veheti, és zártan kezeli a továbbiakban. Vita esetén a Fővárosi Törvényszék dönt 15 napon belül.
- A vállalkozás a GVH által lefoglalni vagy lemásolni tervezett iratok tekintetében **nyilatkozhat, hogy egyes iratok üzleti titkot vagy egyéb védett adatot tartalmaznak, amely iratokat a GVH a nyilatkozattól függetlenül jogosult elvinni** azonban a GVH az érintett által ilyenként megjelölt iratok megismerhetőségét, az üzleti titok vagy egyéb védett adat ilyen adatként való kezelésének elbírálásáig korlátozza.
- Az ügyfél és jogi képviselője a vizsgálati cselekményekkel szemben **8 napon belül kifogást**²⁰ tehet, amelyet – ha előterjesztésére a helyszínen kerül sor – a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A kifogás figyelmen kívül hagyását a vizsgáló a jelentésben, az eljáró versenytanács az eljárást befejező döntésében köteles megindokolni.

¹⁸ Lásd például a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 279. § szerinti hatóság eljárás megzavarása.

¹⁹ A Tpv. 65/C. § (2) bekezdése szerint védekezés céljából készült irat az olyan irat vagy iratrész, amely valamely közhatalmi eljárásban a védekezéshez való jog gyakorlásának érdekében, illetve annak keretében, az ügyvédi tevékenységet gyakorló és az ügyfél mint annak ügyfele közötti kommunikáció során keletkezett, vagy az ilyen kommunikáció során elhangzottakat rögzíti, és e jellege magából az iratból is kitűnik. Nem minősül védekezés céljából készült iratnak az az irat, amely nincs az ügyfélnek vagy az érintett ügyvédi tevékenységet gyakorlónak a birtokában, kivéve, ha bizonyítják, hogy az irat jogellenesen vagy büntetőeljárás keretében került ki a birtokukból.

²⁰ Tpv. 81. §

3.2. A helyszíni kutatással érintettek kötelezettségei

- A GVH vizsgálóinak a kutatás helyszínére való bejutását nem tagadhatja meg, azt nem akadályozhatja.
- A munkavállalók kötelesek együttműködni a vizsgálókkal, de jogsértés beismerésére nem kötelezhetőek. A kért adatot, eszközt, felvilágosítást meg kell adniuk a vizsgálóknak.
- A vizsgálók törekednek rá, hogy a vállalkozás napi üzletvitelét ne akadályozzák, viszont korlátozhatják a szabad mozgást és a kommunikációt, pl. a vállalkozás levelezési rendszerét leállíthatják, egyes kulcsszemélyek helyszínről való távozását megtilthatják.

Együttműködés hiányában vagy a helyszíni kutatás akadályozása esetén eljárási bírság szabható ki.

Engedékenységi kérelem a helyszíni kutatás során

A GVH engedékenységi politikája értelmében a kartellügyekben és más, nem versenytársak között létrejött közvetlenül vagy közvetve a vételi vagy eladási árak rögzítésére irányuló egyéb jogsértéssel kapcsolatos ügyekben a vizsgálat elrendelését megelőzően és azt követően is benyújtható engedékenységi kérelem, amely alapján a jogsértésben résztvevő vállalkozások a GVH-val való együttműködés esetén a versenyfelügyeleti bírság alól való teljes vagy részleges mentesülésben részesülhetnek.²¹

A helyszínen kizárólag végleges mentességi²², illetve csökkentési²³ kérelem nyújtható be, ugyanis a Tpvt. 78/A. §-a értelmében a helyszíni kutatást követően nincsen lehetőség nem végleges kérelem (ún. marker) benyújtására.

4. A helyszíni kutatásról készült jegyzőkönyv

A helyszíni kutatásról a helyszínen jegyzőkönyv készül, melynek egy eredeti példányát a jegyzőkönyv aláírását követően a GVH vizsgálója átad.

A jegyzőkönyv tartalmazza a kutatással érintett alkalmazottak személyi adatait, az esetlegesen helyszínen jelen lévő, meghatalmazott jogi képviselő nevét és ügyvédi igazolványának számát, illetve az eljáró vizsgálók neveit. A jegyzőkönyv pontosan dokumentálja a helyszínen történteket, az elvégzett eljárási cselekményeket, felsorolja az átvizsgált helyiségeket, illetve rögzíti a kutatással közvetlenül érintett munkavállalók személyét.

²¹ A GVH engedékenységi politikájáról lásd bővebben a Tpvt. 78/A. §-a szerinti engedékenységre vonatkozó szabályok alkalmazásáról szóló, a GVH elnöke és elnökhelyettese által kiadott 14/2017. sz. közleményt.

²² A Tpvt. 78/A. § (2) bekezdés (b) pontja alapján a bírság kiszabását az eljáró versenytanács annak a vállalkozásnak a tekintetében mellőzi, amely elsőként nyújt be erre irányuló kérelmet és szolgáltat olyan bizonyítékot, amellyel a jogsértés elkövetése bizonyítható, feltéve, hogy a bizonyíték szolgáltatásának időpontjában a GVH még nem rendelkezett elegendő bizonyítékkal ahhoz, hogy a jogsértést bizonyítsa, és egyetlen vállalkozás sem felel meg az a) pontnak.

²³ A Tpvt.78/A. § (3) bekezdése szerint kérelem alapján az eljáró versenytanács a kiszabandó bírság összegét csökkenti, ha a (2) bekezdés szerint a bírság mellőzésének nincs helye, és a vállalkozás a jogsértésre olyan bizonyítékot szolgáltat a GVH-nak, amely jelentős többletértéket képvisel a bizonyíték szolgáltatásának időpontjában a GVH rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest.

A jegyzőkönyv illetve a helyszínen kibocsátott végzések tételesen, beazonosításra alkalmas módon rögzítik a GVH által másolatban vagy eredetben birtokba vett papír alapú iratokat, illetve elektronikus másolat készítése esetén a másolat forrásának beazonosíthatóságát biztosító adatokat, a lemásolt adatok, iratok jellegét, valamint a másolat egyedi azonosíthatóságát, illetve az adatok változatlanóságának utólagos ellenőrzését lehetővé tevő egyéb szükséges adatokat. A jegyzőkönyv tartalmazza továbbá az ügyfélnek az üzleti titokkal, illetve a védekezés céljából készült irattal kapcsolatos, helyszínen tett nyilatkozatait, valamint az esetlegesen eljárási bírság kiszabására okot adó körülmény leírását is. A helyszíni kutatás során elvégzett vizsgálati cselekményekkel szemben előterjesztett vizsgálati kifogás szintén a jegyzőkönyvben kerül rögzítésre.

A helyszíni kutatás a jegyzőkönyv aláírásával zárul le. A GVH vizsgálója az elkészült jegyzőkönyvből egy eredeti példányt átad, illetve a helyszíni kutatás során hozott végzéseket a kutatás helyszínén a vállalkozás képviselőjével közli.

5. Mi történik a helyszíni kutatás után?

Az eljárás alá vont vállalkozásoknak a GVH által **lemásolt elektronikus iratok kapcsán** a helyszíni kutatást követően, a vizsgálók által meghatározott határidőn belül van lehetőségük arra, hogy **tételes, indokolással ellátott nyilatkozatot tegyenek** arra vonatkozóan, hogy melyik birtokba vett másolatok **védekezés céljából készült iratok**. Az ilyen iratok különválogatására, az érintett vállalkozás képviselőjének jelenlétében, egy későbbi időpontban, a GVH hivatalos helyiségében kerül sor. Amennyiben a vállalkozás e nyilatkozatot határidőben nem teszi meg, akkor a különválogatásra nem kerül sor, és a vizsgálók jogosultak a lemásolt iratok megismerésére.